

1Sámuel 1.

¹Volt egy ember Rámatajim-Cófimból, Efraim hegyvidékéről, akinek Elkáná volt a neve; efrátai volt, Jeróhámnak a fia, aki Elíhú fia, aki Tóhú fia, aki Cúf fia volt. ²Két felesége volt; az egyiknek Anna, a másiknak Peninná volt a neve. Peninnának voltak gyermekei, de Annának nem voltak gyermekei. ³Ez az ember évenként fölment városából Sílóba, hogy imádkozzon, és áldozzon a Seregek URának. Ott pedig Éli két fia, Hofní és Fineás voltak az ÚR papjai. ⁴Amikor eljött az a nap, amelyen Elkáná áldozni szokott, egy részt adott feleségének, Peninnának meg mindegyik fiának és lányának. ⁵Annának is csak egy részt adott, pedig Annát nagyon szerette, de az ÚR bezárta a méhét. ⁶Vetélytársa is sokat bosszantotta őt, hogy felfingerelje, mivel az ÚR bezárta a méhét. ⁷Így történt ez évről évre: valahányszor fölment az ÚR házába, ezzel bosszantotta őt. Ő meg csak sírt, és nem evett semmit. ⁸Akkor ezt mondta neki a férje, Elkáná: Anna, miért sírsz, és miért nem eszel? Miért vagy úgy elkeseredve? Nem érek én többet neked tíz fiúnál? ⁹Egyszer Anna fölkel, miután ettek és ittak Sílóban. Éli pap meg ott ült egy széken az ÚR templomának az ajtófélfájánál. ¹⁰Az asszony lelke mélyéig elkeseredve könyörgött az ÚRhoz, és keservesen sírt. ¹¹Azután ezt a fogadalmat tette: Seregek URa! Ha részvétellel tekintesz szolgálóleányod nyomorúságára, gondod lesz rám, és nem feledkezel meg szolgálóleányodról, hanem fiúgyermeket adsz szolgálóleányodnak, akkor egész életére az ÚRnak adom, és nem éri borotva a fejét! Mivel hosszasan imádkozott az ÚR színe előtt, Éli figyelte az asszony száját. ¹³Anna ugyanis magában beszélt: csak az ajka mozgott, de nem hallatszott a hangja. Éli ezért azt gondolta, hogy részeg, ¹⁴és ezt mondta neki: Meddig motyogsz még itt részegen? Józanodj ki végre! ¹⁵Anna azonban így válaszolt: Nem, uram! Bánatos lelkű asszony vagyok. Nem ittam bort vagy részegítő italt, hanem a lelkemet öntöttem ki az ÚR előtt. ¹⁶Ne tartsd szolgálóleányodat elvetemült asszonynak, mert nagy bánatom és szomorúságom miatt beszéltem ilyen sokáig. ¹⁷Éli erre így válaszolt: Menj el békességgel! Izráel Istene teljesítse kérésedet, amivel hozzá folyamodtál! ¹⁸Ő pedig ezt mondta: Nézz jóindulattal szolgálóleányodra! Azután elment az asszony a maga útjára, evett, és nem volt többé szomorú az arca. Másnap reggel fölkeltek, imádkoztak az ÚR előtt, majd visszatértek otthonukba, Rámába. Amikor aztán Elkáná a feleségével, Annával hált, az ÚRnak gondja volt rá. ²⁰Egy idő múlva Anna teherbe esett, és fiút szült. Sámuelnek nevezte el, mert ezt mondta: Az ÚRtól kértem őt. És mikor fölment az az ember, Elkáná, egész háza népével, hogy bemutassa az ÚRnak az évenkénti áldozatot, és teljesítse fogadalmát, ²²Anna nem ment el, hanem ezt mondta férjének: Majd az elválasztása után viszem el a gyermeket, hogy megjelenjék az ÚR előtt, és végleg ott maradjon. ²³A férje, Elkáná ezt felelte neki: Tégy úgy, ahogy jónak látod. Maradj itthon, amíg elválasztod. Csak az ÚR tartsa meg ígéretét! Otthon maradt tehát az asszony, és szoptatta a fiát, míg el nem választotta. Miután elválasztotta, elvitte magával, és vele együtt vitt egy hároméves bikát, egy véka lisztet meg egy tömlő bort, és bevitte az ÚR házába, Sílóba. A gyermek még kicsiny volt. ²⁵Akkor levágták a bikát, a gyermeket pedig bevitték Élihez. ²⁶Az asszony ezt mondta: Kérlek, uram! Az életemre esküszöm, uram, hogy én vagyok az az asszony, aki itt állt melletted, és imádkozott az ÚRhoz. ²⁷Ezért a gyermekért imádkoztam, és az ÚR teljesítette kérésemet, amivel hozzá folyamodtam. ²⁸Ezért most én is, kérésemnek megfelelően felajánlom őt az ÚRnak. Legyen egész életére az ÚRnak ajánlva! És ott imádták az URat.

1Sámuel 2.

¹Akkor így imádkozott Anna: Örömet szerzett szívemnek az ÚR, felemelte arcomat az ÚR. Tudok már mit felelni ellenségeimnek, mert szabadításodnak örvendezhetek. ²Nincs olyan szent, mint az ÚR, rajtad kívül senki sincsen, nincs olyan köszikla, mint a mi Istenünk. ³Ne beszéljetelek oly sokat büszkén, gőgösen, ne hagyja el szátokat kérkedés! Hiszen mindentudó Isten az ÚR, és ő teszi mérlegre a tetteket. ⁴A hősök íja összetörik, de akik a földre rogytak, az erő övét kötik magukra. ⁵A jóllakottak elszegődnek a betevő falatért, de akik éheztek, folyton ünnepelnek. Hetet szül, aki meddő volt, és gyászol, akinek sok fia volt. ⁶Az ÚR megöl és megelevenít, letaszít a sírba, és újra felhoz onnét. ⁷Az ÚR tesz szegénné és gazdaggá, megaláz és felmagasztal. ⁸Fölemeli a porból a szűkölködőt, és kiemeli a szemétből a szegényt, az előkelők közé

ülteti, és örökségül főhelyet ad neki. Mert az ÚR-é a föld oszlopai, rájuk helyezte a földkerekséget.⁹Híveinek lépteit ő vigyázza, de a bűnösök a sötétben vesznek el. Senkit sem tesz hőssé a maga ereje.¹⁰Összetörnek, akik az ÚRral perbe szállnak, mennydörög ellenük az égből. Megítéli az ÚR az egész földet, de királyát megerősíti, felkentjének hatalmat ad.¹¹Ezután Elkáná hazament Rámába. A gyermek pedig az ÚR szolgája lett Éli főpap felügyelete alatt. Éli fiai azonban elvetemült emberek voltak, nem törődtek az ÚRral,¹³sem azzal, hogy a papoknak a törvény szerint mi járt volna a néptől. Ha ugyanis valaki áldozatot mutatott be, odament a templomszolga, amikor a húst főzték, kezében egy háromágú villával,¹⁴és belesúrta az üstbe vagy fazékba, bográcsba vagy lábosba, és elvette a pap mindazt, ami a villára akadt. Így bántak egész Izráellel, amikor odajártak Sílóba.¹⁵Sőt mielőtt elfüstölögtették volna a kövérjét, odament a templomszolga, és ezt mondta az áldozó embernek: Adj a papnak sütni való húst, mert nem fogad el tőled főtt húst, csak nyersét!¹⁶És ha azt felelte neki az az ember, hogy előbb el kell füstölögtetni a kövérjét, és csak azután veheti el, amit megkíván, akkor ezt mondta neki: Most add ide, mert ha nem, erőszakkal is elveszem!¹⁷Igen nagy volt tehát az ifjak vétke az ÚR előtt, mert megutálták az emberek az ÚRnak szóló áldozatot. Sámuel pedig végezte szolgálatát az ÚR előtt, és ifjú létére gyorsan fejlődött. ¹⁹Anyja egy kis ruhát szokott készíteni, és évről évre elvitte neki, amikor férjével együtt fölment az évenkénti áldozat bemutatására. ²⁰Éli pedig megáldotta Elkánát feleségével együtt, és ezt mondta: Adjon neked az ÚR utódot ettől az asszonytól a felajánlott helyett, akit felajánlott az ÚRnak! Azután hazamentek. ²¹És az ÚR rátekintett Annára, s az teherbe esett, és még három fiút és két lányt szült. A gyermek Sámuel pedig az ÚRnál növekedett. Éli igen öreg volt. Meghallotta, hogy mi mindent tesznek fiai egész Izráellel, és hogy azokkal az asszonyokkal hálának, akik a kijelentés sátrának a bejáratánál teljesítenek szolgálatot. ²³Mondta is nekik: Miért csináltok ilyeneket? Mert hallom gonosz dolgaitokat az egész néptől. ²⁴Ne tegyétek, fiaim, mert hallom, hogy nem jó hírt terjesztenek rólatok az ÚR népe körében. ²⁵Ha ember vétkezik ember ellen, akkor Isten a döntőbíró, de ha az ÚR ellen vétkezik valaki, ki merne ott döntőbíró lenni? De nem hallgattak apjuk szavára, mert úgy tetszett az ÚRnak, hogy megöli őket. ²⁶A gyermek Sámuel pedig nőttön-nőtt, és kedves volt mind az ÚR előtt, mind az emberek előtt. És eljött Istennek egy embere Élihez, és így szólt hozzá: Ezt mondta az ÚR: Világosan kijelentettem magamat atyád háza népének, amikor Egyiptomban, a fáraó házában voltak. ²⁸Izráel valamennyi törzse közül őt választottam ki a papi tisztségre, hogy feljárjon oltáromhoz, illatáldozatot mutasson be, és viselje az éfódot színe előtt. Atyád háza népének adtam Izráel fiainak minden tűzáldozatát. ²⁹Miért tiporjátok lábbal véresáldozatomat és ételáldozatomat, amelyeket e hajlék számára rendeltem? Miért becsüld fiaidat többre, mint engem, és miért hizlaljátok magatokat népem, Izráel minden áldozatának a legjavával? Ezért így szól az ÚR, Izráel Istene: Bár határozottan megmondtam, hogy a te háza népe, a te családod fog örökké színe előtt járni, most mégis így szól az ÚR: Nem így lesz! Mert akik engem dicsőítenek, azoknak dicsőséget szerzek, de akik engem megvetnek, gyalázatra jutnak. ³¹Eljön az idő, amikor összetöröm erődet és családod erejét, és nem lesz öregember a házadban. ³²Majd meglátod e hajlék romlását a sok jó helyett, amit tettem volna Izráellel. Bizony nem lesz öregember soha a házadban. ³³Egyvalakit nem irtok ki oltárom mellől, hogy ne epezzem el egészen a szemed és gyötörjem halálra a lelkedet. De a többiek, a te háza népe a legszebb férfikorban fog majd meghalni. ³⁴Ez lesz számodra a jel, amely majd a két fiadon, Hofnín és Fineáson bekövetkezik: egy napon hálanak meg mindketten. ³⁵De támasztok majd magamnak hűséges papot, aki szívem és lelkem szerint cselekszik. Építek neki maradandó házat, és az én fölkenetem előtt jár minden időben. ³⁶És aki megmarad háza népéből, eljön majd, leborul előtte egy kis pénzért és egy darab kenyérért, és ezt mondja: Fogadj fel engem bármilyen papi tisztségre, hogy ehessem egy falat kenyeret!

1Sámuel 3.

Az ifjú Sámuel pedig az ÚR szolgája volt Éli felügyelete alatt. Abban az időben ritkaság volt az ÚR igéje, nem volt gyakran látomás. Egy napon az történt, hogy Éli a szokott helyén feküdt. Szeme már meggyengült,

alig látott. ³Az Isten mécsese még nem aludt ki, és Sámuel ott feküdt az ÚR templomában, ahol az Isten ládája volt. ⁴Az ÚR szólította Sámuelet, és ő így felelt: Itt vagyok. ⁵Majd odafutott Élihez, és ezt mondta: Hívtál engem, itt vagyok. Ő azonban így válaszolt: Nem hívtalak, menj vissza, fekj le! Elment tehát, és lefeküdt. ⁶De újra szólította az ÚR Sámuelet, Sámuel pedig fölkel, odament Élihez, és ezt mondta: Hívtál engem, itt vagyok. Ő azonban így felelt: Nem hívtalak, fiam, menj vissza, fekj le! ⁷Sámuel még nem ismerte az URat, mert az ÚR még nem jelentette ki ígétét neki. ⁸Az ÚR azonban harmadszor is szólította Sámuelet. Ő pedig fölkel, megint odament Élihez, és ezt mondta: Hívtál engem, itt vagyok. Ekkor értette meg Éli, hogy az ÚR szólítja az ifjút. ⁹Azért ezt mondta Éli Sámuelnek: Menj, fekj le, és ha újból szólít, ezt mondd: Szólj, URam, mert hallja a te szolgád! Sámuel elment, és lefeküdt a helyére. Az ÚR pedig eljött, megállt, és szólította, mint azelőtt: Sámuel, Sámuel! Sámuel pedig így felelt: Szólj, mert hallja a te szolgád. ¹¹Akkor az ÚR ezt mondta Sámuelnek: Én olyan dolgot fogok véghezvinni Izráelben, hogy aki csak hallja, beleszendül mind a két füle. ¹²Azon a napon beteljesítem Élin mindazt, amit megmondtam háza népéről. Elkezdem, és be is végzem azt. ¹³Mert kijelentettem neki, hogy örök ítéletet hozok háza népére azért a bűnéért, amelyről tudta, hogy fiai azzal átkot vonnak vele magukra, és mégsem fenyegette meg őket. ¹⁴Ezért megesküdtem Éli háza népének, hogy sohasem lehet kiengesztelni Éli háza népének a bűnét sem véres-, sem ételáldozattal. Sámuel pedig feküdt egész reggelig, és akkor kitérte az ÚR házának az ajtóit. De Sámuel nem merte elmondani Élinek a látomást. ¹⁶Éli azonban hívta Sámuelet, és ezt mondta: Fiam! Sámuel! Ő pedig így felelt: Itt vagyok. ¹⁷Éli megkérdezte: Milyen kijelentést kaptál? Ne titkold el előttem! Ne segítsen téged az Isten se most, se ezután, ha eltitkolsz előttem egyetlen szót is mindabból, amit kijelentett neked! ¹⁸Elmondott azért neki Sámuel mindent, semmit sem titkolt el előtte. Éli pedig ezt mondta: Ő az ÚR. Tegye azt, amit jónak lát. Sámuel felnövekedett. Az ÚR pedig vele volt, és ígéiből semmit sem hagyott beteljesületlenül. ²⁰És megtudta egész Izráel Dántól Beérsebáig, hogy az ÚR prófétájaként rendelte Sámuelet. ²¹Az ÚR még többször is megjelent Sílóban, és kijelentette magát az ÚR Sámuelnek ígéje által Sílóban.

1Sámuel 4.

Sámuel beszéde pedig eljutott egész Izráelhez. ¹Izráel azután hadba vonult a filiszteusok ellen, és tábort ütöttek Eben-Háezer mellett, mert a filiszteusok már Afékban táboroztak. ²A filiszteusok csatarendbe álltak Izráellel szemben, heves harc kezdődött, és vereséget szenvedett Izráel a filiszteusoktól, akik levágtak a harcmezőn mintegy négyezer embert. A hadinép visszavonult a táborba, és Izráel vénei ezt mondták: Miért veretett meg ma bennünket az ÚR a filiszteusokkal? Hozzuk el ide Sílóból az ÚR szövetségládáját, jöjjön közénk, és szabadítson meg bennünket ellenségeink kezéből! ⁴Ekkor a nép követeket küldött Sílóba, és elhozták onnan a kerúbokon trónoló Seregek URának a szövetségládáját. Éli két fia, Hofní és Fineás is ott volt Isten szövetségládájával. ⁵Amikor az ÚR szövetségládája megérkezett a táborba, egész Izráel olyan nagy ujjongásban tört ki, hogy még a föld is megrendült bele. ⁶Meghallották a filiszteusok is a hangos ujjongást, és azt kérdezték: Mi ez a nagy ujjongás, ami a héberek táborából hallatszik? És megtudták, hogy az ÚR ládája érkezett meg a táborba. Ekkor félelem fogta el a filiszteusokat, és ezt mondták: Isten jött a táborba! Jaj nekünk – mondták –, mert ilyen még nem volt sohasem! ⁸Jaj nekünk! Ki ment meg bennünket ennek a hatalmas Istennek a kezéből? Ez az az Isten, aki mindenféle csapással sújtotta Egyiptomot a pusztában! ⁹Filiszteusok! Legyetek erősek, legyetek férfiak, különben szolgálai lesztek a hébereknek, ahogyan ők szolgáltak nektek. Legyetek férfiak, harcoljatok! ¹⁰Harcoltak is a filiszteusok, és Izráel vereséget szenvedett. Mindenki hazafelé menekült, mert a vereség igen súlyos volt: elesett Izráelből harmincezer gyalogos. ¹¹Elvették az Isten ládáját is. Éli két fia, Hofní és Fineás is meghalt.

¹²Egy benjámini férfi elfutott a csataterőről, és még aznap megérkezett Sílóba megszaggatott ruhában, porral beszórt fejjel. ¹³Amikor megérkezett, Éli ott ült székén az út mentén figyelve, mert szíve remegett az Isten ládája miatt. Amikor megérkezett az az ember a városba, és elmondta a hírt, jajgatásban tört ki az egész

város. ¹⁴Meghallva a hangos jajgatást, ezt kérdezte Éli: Mi ez a nagy lárma? Akkor az az ember gyorsan odament, és megmondta Élinek. ¹⁵Éli akkor már kilencvennyolc éves volt, révedező szemeivel alig látott. ¹⁶Az az ember ezt mondta Élinek: A csatatérről jövök, ma menekültem el a csatatérről! Éli ezt kérdezte: Mi történt, fiam? ¹⁷A hírnök így felelt: Megfutamodott Izráel a filiszteusok előtt, és igen súlyos vereség érte a népet. A két fiad, Hofní és Fineás is meghalt, sőt az Isten ládáját is elvették! Amikor az Isten ládáját említette, Éli leesett a székről, háttal a kapufélfának, nyakát szegte, és meghalt, mert már öreg és elnehezedett ember volt. Negyven évig volt Izráel bírása. A menyje, Fineás felesége pedig terhes volt, közel a szüléshez. Amikor meghallotta a hírt, hogy elvették az Isten ládáját, és meghalt az apósa meg a férje is, összegörnyedt és megszült, mert rátörtek a szülési fájdalmak. ²⁰És amikor haldoklott, ezt mondták a mellette álló asszonyok: Ne félj, mert fiút szültél! De ő nem felelt, nem is figyelt oda, ²¹hanem elnevezte a gyermeket Íkábódnak – ami azt jelenti: odavan Izráel dicsősége –, mert elvették az Isten ládáját, és odalett az apósa, meg a férje is. ²²Ezért mondta: Odavan Izráel dicsősége, mert elvették az Isten ládáját!